

Hjem > Mælkeafgiftsfonden > 2013 > Foder- og fødevarer > Aftalen om at undgå aflatoxin i mælk er blevet skærpet

Aftalen om at undgå aflatoxin i mælk er blevet skærpet

Kvægbruget har skærpet den frivillige aftale om at undgå aflatoxin i mælken. Blandt andet sættes der særligt fokus på risikoråvarer, hvor der stilles særlige krav, inden de anvendes.

Mælkeafgiftsfonden

Aflatoxin er et giftigt svampetoxin, som er stærkt uønsket i både foder og fødevarer. Af samme grund indgik kvægbruget for år tilbage en frivillig aftale, der i endnu højere grad end lovgivningen skulle sikre, at der ikke kom aflatoxin i mælken. Der blev stillet krav om indhold under 10 ppt, hvilket er væsentligt strammere end lovgivningens krav på højst 50 ppt. Aflatoxin dannes især ved opbevaring under fugtige og varme forhold i subtropiske og tropiske områder. Hvis malkekøer optager foder med indhold af aflatoxin overføres 2-3 % til mælken.

Aftalen har været en stor succes. Det er stort set lykkedes at undgå aflatoxin i foder og mælk. I mere end 87 % af de undersøgte tankmælksprøver siden 2005 har aflatoxinindholdet ligget under detektionsgrænsen på 2 ppt, og mere end 99 % af prøverne har ligget under den hidtidige maksimumgrænse på 10 ppt. Gennem de seneste 7-8 år har der kun været to tilfælde af importeret foder, der gav væsentligt fund af aflatoxin i tankmælk over 10 ppt. I begge tilfælde var kilden til forureningen økologisk majs fra Norditalien, hvor aflatoxin under særligt fugtige og varme vækstbetingelser kan dannes under væksten i marken.

Ny aftale strammer kravene

Bag aftalen står Mejeriforeningen, DAKOFO og Landbrug & Fødevarer, Kvæg. Stigende kvalitetskrav gør, at parterne nu har besluttet at skærpe kravet om lavt indhold yderligere. Det betyder, at målet nu er et aflatoxinindhold under detektionsgrænsen på 2 ppt. Derfor vil der, som noget nyt, blive sat fokus på råvarer, hvor risikoen for indhold af aflatoxin er særlig stor. Der er blevet nedsat en følgegruppe, der skal udpege risikoråvarer, hvor der stilles særlige krav til dokumentation for aflatoxinindholdet, inden varen anvendes. De udpegede risikoråvarer skal holdes i karantæne, indtil der foreligger den nødvendige dokumentation for aflatoxinindholdet. Følgegruppen har på nuværende tidspunkt udpeget kokoskager, bomuldsfrøekager, palmekager, rismel og -skaller (både økologisk og konventionel) samt økologiske majs.

Se aftalen [her](#)

Se bilag 1 til aftalen [her](#)

Følgende forhold indgår fortsat i aftalen:

Stikprøvekontrol af tankmælk

Mejeriforeningen foretager en systematisk stikprøvekontrol for aflatoxin M1 i tankmælk på gårdniveau. Hvis der findes aflatoxin i tankmælken, iværksætter VFL, Kvæg en afklaring af aflatoxinindholdet i det anvendte foder på besætningsniveau. Samtidig kontaktes besætningens foderleverandører med henblik på analyse af læsseprøver af leveret foder eller eventuel udtagning af foderprøver. Desuden tages en ny tankmælksprøve.

Ikke-tilsluttede virksomheder må ikke levere foder til danske mælkeleverandører

Foderleverandørerne skal tilslutte sig aftalen enkeltvis. Mejeriforeningens medlemsvirksomheder forpligter sig til at sikre, at mælkeleverandører udelukkende anvender foderleverandører, der har tilsluttet sig aftalen. Mejeriforeningen og VFL, Kvæg offentliggør derfor en [liste over foderleverandører](#), der har tilsluttet sig aftalen.

Grænseværdier for aflatoxin i kvægfoder

Den reviderede aftale ændrer ikke på de hidtidige aftalte grænseværdier for aflatoxin i kvægfoder, der fremgår af tabellen sammenholdt med de lovgivningsmæssige krav.

Tabel 1. Grænser for aflatoxin B1 i foderstoffer ifølge den frivillige aftale sammenlignet med grænserne ifølge lovgivningen.

	Frivillig aftale (mg/kg)	Lovgivning (mg/kg)
Ublandede foderstoffer	0,002	0,02
Tilskudsfoderblandinger	0,002	0,005
Fuldfoderblandinger	0,001	0,005

Afgiftede eller formalinbehandlede råvarer og foderstoffer må ikke anvendes i foderblandinger eller sælges til danske mælkeleverandører.

Aftale vedrørende animalsk fedt til kvæg

Aftalen vedrørende animalsk fedt til kvæg, der blev indgået i 1998 med tillæg i 2001, er stadig gældende. Ifølge aftalen må der ikke leveres og anvendes foder med animalsk fedt til kvæg. Mælkepulver til kalve var undtaget i 1998, men undtagelsen blev ophævet i 2001. Også i denne aftale tilslutter de enkelte firmaer sig enkeltvis, hvilket også fremgår af ovenstående liste over tilsluttede firmaer.